

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
13 september 2022

Ons kenmerk
PZH-2022-814397819
DOS-2013-0010135

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Subsidie voor innovatieve verdienmodellen voor agrariërs en
plattelandsontwikkeling (POP3 LEADER)

Geachte Statenleden

In onze vergadering van 13 augustus 2022 hebben wij besloten het deelplafond van het
Openstellingsbesluit POP-3 projecten LEADER Zuid-Holland 2021-2022 te verhogen.

Met deze brief wordt u over het besluit geïnformeerd.

Algemene toelichting LEADER

LEADER is onderdeel van POP-3, uitvoeringsperiode. LEADER kenmerkt zich binnen POP-
3 met een eigen, door Europa voorgeschreven, 'bottom-up' werkwijze die lokaal wordt
uitgevoerd door Lokale Actiegroepen (LAG). Elke LAG voert LEADER uit op basis van een
eigen Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS).

LEADER heeft in het POP-3 als primair doel de brede plattelandsontwikkeling, via het
bevorderen van werkgelegenheid, groei, sociale inclusie en lokale ontwikkeling in
plattelandsgebieden. vanuit Europa verplicht om minimaal 5% van de Europese
middelen voor POP-3 in te zetten voor LEADER.

Voortgang LEADER

In Zuid-Holland wordt het LEADER instrument ingezet in twee gebieden:

- Holland Rijnland (gebied tussen Katwijk, Hillegom, Voorschoten, Stompwijk,
Zoeterwoude, Boskoop en Nieuwkoop).
- Polders met Waarden (Krimpenerwaard en Alblasserwaard).

In beide gebieden is een Lokale Actiegroep (LAG) opgericht. De leden van de LAG's
hebben verschillende achtergronden en expertises (waaronder agrarisch en natuur). De
beide LAG's hebben voor hun gebied een Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS) opgesteld.
De LOS wordt sinds 2016 uitgevoerd. Uitvoering van de LOS vindt plaats door middel van
het ondersteunen van initiatieven met kennis en subsidies.

Vanaf 2016 zijn beide LAG's benaderd door vele initiatieven. Niet alle initiatieven bleken echter aan de kwalitatieve criteria uit de LOS te kunnen voldoen. Dat leidde er toe dat initiatieven afhaakten of meer tijd nodig hadden om hun initiatief inhoudelijk te verbeteren. Dit had tot gevolg dat de financiële voortgang van LEADER achter liep ten opzichte van de planning.

Vanaf 2021 is de (financiële) voortgang van het LEADER programma in een stroomversnelling gekomen. Er zijn tot en met 20 juni 2022 meer subsidieaanvragen ingediend dan op basis van het subsidieplafond kunnen worden gehonoreerd. Alle ingediende subsidieaanvragen voldoen aan de kwalitatieve criteria uit de LOS en komen daarmee voor subsidie in aanmerking.

Voorbeelden van initiatieven die een LEADER subsidie hebben verkregen zijn:

- Herbestemmen van vrijkomende agrarische (monumentale) gebouwen;
- Het creëren van mogelijkheden voor (verblijfs)recreatie op agrarische bedrijven;
- Initiatieven voor korte ketens;
- Initiatieven voor circulair gebruik van (agrarische) reststromen.

Met LEADER wordt daarmee bijgedragen aan de doelen van de Hoofdlijnennotitie Vitale Landbouw.

Om alle ingediende subsidieaanvragen die voldoen aan de kwalitatieve criteria uit de LOS te kunnen honoreren hebben wij besloten het deelplafond voor LEADER te verhogen.

Het deelplafond voor LEADER bestaat uit twee delen: een Europees- en een provinciaal deel. De verhoging betreft het Europese deel met € 145.853,- van € 815.000,- naar € 960.853,-.

Overprogrammeren

De € 145.853,- aan Europese middelen zijn op dit moment (nog) niet beschikbaar. Met de verhoging van het deelplafond wordt geanticipeerd op Europese middelen die tot eind 2025 zullen gaan vrijvallen. Vrijval van Europese middelen ontstaat doordat eerder verleende LEADER subsidies lager uitvallen. In de POP2 periode was de vrijval gemiddeld 10%.

Voor de Zuid-Hollandse LEADER projecten wordt ingeschat dat de vrijval tussen de € 50.000,- en € 300.000,- zal bedragen. Het POP-3 is een landelijk programma. In het geval dat de vrijval in Zuid-Holland minder is dan € 145.853,-, kan ook aanspraak gemaakt worden op vrijvallende Europese middelen voor LEADER uit andere provincies. Het POP-3 programma wordt eind 2025 afgerekend bij de Europese Commissie. Europese middelen die dan niet zijn besteed vallen terug aan Europa. Door nu te anticiperen op de vrijval, wordt dat risico beperkt.

In het geval er eind 2025 (landelijk) onvoldoende vrijval is, zal de benodigde € 145.853,- gefinancierd worden uit de middelen voor LEADER voor de NSP periode (2023-2027).

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
waarnemend secretaris, voorzitter,

ir. J.C. van Ginkel MCM drs. J. Smit

Bijlagen:

- besluit tot wijziging van het Besluit deelplafonds 2021 en 2022 Openstellingsbesluit POP-3
projecten LEADER Zuid-Holland 2021-2022